

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ОНАШЕ ДЖИТЯ

ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА
В ЛИПНІ 1967 РОКУ

ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО ПРАВЛІННЯ
УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ГЛУХИХ

ВИХОДИТЬ
ЩОСУБОТИ

№ 40 (976) | Субота, 11 жовтня 1986 року | Ціна 2 коп.

ЗАВДАННЯ КВАРТАЛУ - ДОСТРОКОВО

МОЛОДІЄ ДОСВІД

На календарі трудівників Самбірського меблевого комбінату, серед яких настінно працюють й 11 членів УТОГ, листопад нинішнього року. Гідний трудовий дарунок підготували меблі 69-річниці Великого Жовтня. І вагомий внесок у

цей здобуток усього колективу належить нечуючим робітникам.

І хоча за віком члени УТОГ ще молоді — від 28 до 32 років — проте серед них вже три наставника

три «Майстра — золоті руки», шість «Країн за про-

фесією». Отже, досвіду і майстерності їм не позичати. Звісні успіхи, досягнуті нечуючими столярами на честь річниці Великої Жовтневої соціалістичної революції.

Віктор Лаба, Богдан Манько, Олекса Яник, Михайло

Липкевич, Іван Бучак та інші члени УТОГ беруть активну участь у русі за зниження собівартості продукції, зростання продуктивності праці, економії сировини і матеріалів і мають в цій справі значний досвід, який охоче передають своїм товаришам по роботі.

Н. БАГЛІЙ.
Львівська область.

У ВІДПОВІДЬ - УДАРНА ПРАЦЯ

Бути справжнім бійцем трудового фронту п'ятирічки, зробити гідний особистий внесок у загальну справу — таке однотайне прагнення нечуючих передових виробничиків наддніпрянського міста.

Нині у членів УТОГ Кременчука піднесенний настрій: дніами місто святкувало

43-тю річницю з часу визволення від німецьких загарбників. Серед тих, хто подолав підвищені рубежі до

циєgo дня, передові швачки швейної фабрики М. О. Сахомхалова, П. С. Яровикова. Трудова звитяга не залишає у ці дні кравчинь ательє № 1 «Мрія» В. О. Бекас та В. Г. Гріченко. Є свої маяки і на

трикотажній фабриці. Це швачки Л. В. Тонконог, Н. М. Шолох.

Змагання за досягнення

найвищих показників у праці — справа робітничої честі машинобудівників. Серед

країн В. В. Тонконог —

слюсар-універсал вагонобу-

дівного заводу, О. П. Претяк — слюсар-складальник,

Є. Я. Ісаї — різьбонарізу-

вальниця, А. І. Діденко — слюсар-інструментальник із автомобільного заводу.

Півтори-два норми в день — такі сьогодні результати правофлангових п'ятирічок. Досягнене — підсумок суміші праці, новаторського, творчого підходу до вирішення поставленіх завдань.

О. ЧОРНОБАЙ.
Полтавська область.

Турбота у них спільна: як найкраще вправитись із завданням, яке поставлено перед колективом Полтавського УВП-1.

Саме тому трудівниці бригади № 5 (зліва направо) Р. І. Мілка, З. І. Семенець, С. С. Шовкова, К. Ф. Чеморда працюють з повною віддачею, ініціативно.

Фото І. МІНЬКА.

Є НА КОГО РІВНЯТИСЬ

Одеське ордена Трудового Червоного Прапора об'єднання «Будгідродрівля» — колектив комуністичної праці. Це підприємство неодноразово нагороджувалося перехідними червоними пропорями ЦК КПРС, Ради Міністрів СРСР, ВЦРПС і ЦК ВЛКСМ. Високі відзнаки — то свідчення великих трудових досягнень колективу, його перемог у соціалістичному змаганні.

У здобутках заводчан є й чималий внесок членів компактної групи. Адже у кожному гідродривуні, насосі, інших виробах є частка їхньої праці. У колективі пишаються штампувальницею цеху зварювання Валентиною Олегівною Томіною, фрезерувальником механічного цеху Іваном Івановичем Харченком, столаром будівельного цеху Володимиром Мєфодієвичем Козімировим та багатьма іншими трудівниками.

У компактній групі багато

кадрових робітників, які зросли до рівня висококваліфікованих спеціалістів з найвищими розрядами за обраним ними фахом. Це стало можливим завдяки міцним робітничим традиціям, які склалися у колективі, і серед яких — постійне прагнення до самовдосконалення, до професійного зростання, як того і вимагає складне сучасне виробництво.

Першочергову роль у цій справі відіграє наставництво. І тут своє вагоме слово сказали нечуючі робітничі педагоги. Наприклад, свердловальник Микола Антонович Олександрюк, слюсар-інструментальник Дмитро Васильович Дяченко підготували вже багатьох молодих спеціалістів з числа глухої молоді, причому значна частина їх вихованців, такі, як Ігор Романов і Валерій Коваленко та інші вже здобули четвертий кваліфікацій-

ний розряд і нарівні з ветеранами підприємства беруть участь у трудовому суспільнстві.

Прикладом для молоді у повсякденній праці є «Кращі за професією» В. Д. Дяченко, Б. В. Олянін, М. М. Машевський, В. А. Гончарук. За підсумками внутрізваводського соціалістичного змагання за присвоєння звання «Відмінник якості» Володимир Андрійович Гончарук минулого року двічі виборював це звання.

Є на кого рівнятися

Ю. ГЕР.
м. Одеса.

ПРАВОФЛАНГОВІ П'ЯТИРІЧКИ

Ставлення до своїх виробничих обов'язків у нього сумлінне, відповідальне, підхід до проблем, що виникають — творчий.

Працює Віктор Миколайович Перепелица слюсарем-складальніком на Кременчуцькому автозаводі.

Нечуючий трудівник користується авторитетом у колективі підприємства.

Фото І. ПОСИПЕНКА.

Економіка і екологія

ГЕС НА СТРУМКУ

Не порушується тепер ти-коробів, які працюють високо в горах. Вона освітлює приміщення, живить холодильники, електроплити й інші прилади.

Струмкові ГЕС вигідні в усіх відношеннях. Робота дизельних електростанцій лімітується — вісім годин на добу. ГЕС же може давати струм цілодобово, зберігаючи більше шести тонн палива на рік. Відпадають турбіти щодо його перевезення і зберігання, догляду за двигуном. Вивільняється робітник, що обслуговує дизель.

Тепер в об'єднанні «Закарпаттєс» розробляється типовий проект міні — ГЕС, який буде запропоновано іншим підприємствам.

Я. ЯДЛОВСЬКИЙ.
Закарпатська область.

Адреси досвіду

ОЦІНКА ЗА ЯКІСТЬ

Систематичного викопання всіх замовлень добився колектив криворізької фабрики «Індрикотаж». Допомогло цьому впровадження комплексної системи управління якістю послуг.

Переходові на прогресивний метод праці передувала копітка підготовчої роботи. Рада по якості і координуючо-робоча група вивчили багато методик, стандартів, описів систем, впроваджені на підприємствах інших галузей, збрали по крихті все раціональне. Не менш важливо було здійснити технологічну підготовку пехів, різко підвищити механізацію праці. Тепер вона становить близько 70 процентів. Потрібно було та-кож по-науковому визначити рівень якості виробів, що випускаються, по кожному з двадцяти ательє. Для цього застосували 40-балльну систему оцінок. Заново було переглянуто порядок вивчення попиту населення.

— Нові форми управління якістю праці її продуктів — говорить директор фабрики О. Т. Бондаренко, — допомагають краще, об'єктивніше оцінити ста-

реність кожного, зацікавити в сумлінній роботі. Обов'язковою умовою преміювання є: виконання норм виробітку, здача замовлення і в першому пред'явлення і в строк, відсутність скарг замовника. Запроваджено додаткові заохочувальні заходи для тих, хто має особисті клейми якості.

Про користь нововведень говорить одержаний економічний ефект. Щорічний прибуток становить близько 70 тисяч карбованців. За минулу п'ятирічку сировинні і матеріалів заощаджено майже на 40 тисяч карбованців. За останні два роки обсяг послуг, що надаються, збільшився в півтора раза.

Однак запити населення зростають, змінюються. Уже тепер видно, що окремі стандарти підприємства, як і сама система управління якістю, вимагають уdosконалення. Колектив усвідомлює це, шукає шляхи дальнього поліпшення роботи.

М. НЕКЛЮДОВ.
Кривий Ріг.

ПЛАНЕТИ—ЧИСТЕ НЕБО

У Лебединському Будинку культури глухих, що на Сумщині, відбулися міжрайонні збори членів Товариства, мета яких висловити свою підтримку рішенню нашого уряду продовжити односторонній мораторій на ядерні вибухи до 1 січня 1987 року.

Виступаючи на зборах, ударник комуністичної праці член УТОГ М. І. Солошенко сказав:

— Важко словами перевізти почуття, які викликала в кожного з нас Заява Генерального секретаря ЦК КПРС товариша М. С. Горбачова, з якою він виступив по радянському телебачен-

ю. Це незмірна гордість за рідну Вітчизну, нашу Лебединську партію, радянський народ.

Та чи можна не пішати, що ти громадянин країни, яка є оплотом миру, добра, справедливості на планеті?

Виступаючи перед присутніми, швачка райпромкомбінату ударника комуністичної праці В. М. Коханіна підкреслила:

— Наша Батьківщина ще раз на ділі продемонструвала свою миролюбну політику, турботу про безпеку всього людства. Найкращою її підтримкою є самовідана праця. Я зобов'язуюсь річ-

не завдання першого року дванадцятої п'ятирічки виконати до 15 жовтня.

— Наша країна є оплотом миру, добра, справедливості на планеті, — з гордістю говорили учасники зборів. — Ми твердо йдемо курсом, який намітив ХХVII з'їзд нашої партії, ударною працею на підприємствах, у радгоспах, колгоспах зміцнювати економічну оборону, можливість Вітчизни, священну справу миру на землі, виступаємо за повну ліквідацію ядерної зброї.

М. ЛУЖКОВ.

м. Лебедин,
Сумська область.

Змістовна лекція

З метою роз'яснення окремих законоположень в Олександрійському клубі глухих організовано зустріч з юристом — старшим слідчим міської прокуратури С. М. Поповичем.

Він роз'яснив присутнім про нове в законодавстві, що спрямоване на посилення боротьби з нетрудовими

доходами. Адже ще є чимало любителів нажитися за чужий рахунок.

Лектор розповів про випадки порушення закону службовими особами у нашому місті, які брали з трудахих хабарі. Їх покаране досить суверо за зловживання службовим становищем, незважаючи на невеликі суми хабарів. Це переконало

слушачів, що брати приклад з таких людей не слід, а жити чесно, по совісті. Це — вимога часу. Адже всім відомо, що чесно заробленому трудовому карбованчу і щіна вища.

На закінчення С. М. Попович дав вичерпні відповіді на численні запитання членів УТОГ.

О. МАРКОВА.

м. Олександрия,
Кіровоградська область.

Механізатор

Така у нього робота: полегшувати працю трудівників тваринницької ферми. Саме за це і вдячні йому члени колективу, до складу якого входить Микола Миколайович Красильник. Він

цькій фермі ще дуже багато. Чи корми підвезти, а чи прибрати приміщення і двір — все робить до ладу Микола Миколайович зі своїм колегами — помічником трактором «Білорусь».

З 25-х років трудового робіт, яких на тваринни-

ці не будь-як, а продуктивно і якісно.

Адміністрація Юрківського колгоспу, що на Черкащині, члени бригади, у якій працює Микола Миколайович Красильник, вдячні йому за його сумліність, дбайливе ставлення до техніки, товарицтві.

С. КОСТЮШИН.
Черкаська область.

РОБІТНИЧИЙ ГАРТ ЗМОЛОДУ

Доброї слави зажила у колективі Коростенського фарфорового заводу імені Дзержинського член УТОГ ливарниця сервізних виробів і сувенірів Любов Камінчук. І хоча дівчина прийшла у формувальний цех підприємства лише два роки тому, однак впродовж цього короткого часу вже завоювала повагу товариць по праці.

Боязко дивилася спочатку на вправні дії досвідчених робітниць і закрадався сумнів — невже і я так зможу. Але професія подобалась і цире бажання якомога швидше оволодіти нею, а також природна уважність і акуратність принесли перший успіх — раніше встановленого строку Любі привело виробничий розряд.

— Продукція, виготовлена Любовою Камінчук, прийма-

ється завжди з першого по дняння, — розповідає копротролер ВТК заводу Галина Михайлівна Онищенко. — Її вміння точно відміряти і залити у форму фарфорову масу — це ознака високого рівня професійної майстерності, відповідальності за якісне виконання операції.

Кошики для цукерок, ажурні салатниці, весільні набори, фарфорові сувеніри — такий неповний перелік виробів, у виготовленні яких бере участь молода робітниця. І в тому, що ця красива працівниця користується високим попитом не тільки в нашій країні, а й за рубежом, є певна заслуга і члена УТОГ, однієї з кращих трудахниць колективу.

Її норми виробітку сягнули вже 150—160 процентів. Це й дало змогу Любові Камінчук вже працювати в трудахниць заводу.

I. РУВІНСЬКИЙ.
Житомирська область.

ЗВЕДЕННЯ

ПРО ХІД РЕАЛІЗАЦІЇ

ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ

ПІДПРИЄМСТВАМИ ТОВАРИСТВА

за вересень 1986 р.

(в тисячах карбованців)

Назва підприємства, об'єднання	План	Фактичне виконання	Процент виконання
Ворошиловградське виробниче об'єднання	559	650	116,3
«Схід»	334	371	111,1
Лубенське	149	162	108,7
Полтавське-2	470	460	107,0
Запорізьке	670	714	106,6
Житомирське	168	178	106,0
Енакіївське	91	96	105,5
Лебединське	170	177	104,1
Дрогобицьке			
Київське дослідно-виробниче об'єднання	710	736	103,7
«Контакт»	457	473	103,5
Ужгородське-2	132	136	103,0
Ровенське	500	513	102,6
Білоцерківське	660	677	102,6
Харківське-2			
Львівське швейне підприємство «Силует»	957	979	102,3
Дніпропетровське	459	469	102,2
Черкаське	192	196	102,1
Вінницьке	300	306	102,0
Донецьке виробниче об'єднання «Електромагніт»	883	894	101,3
Івано-Франківське	720	729	101,2
Кам'янець-Подільське	350	354	101,1
Миколаївське	100	101	101,0
Бродівське	213	215	100,9
Ужгородське-1	114	115	100,9
Сімферопольське	235	238	100,9
Сумське	300	300	100,0
Харківське-1	175	175	100,0
Чернівецьке	640	640	100,0
Чернігівське	417	442	98,9
Кіровоградське	116	113	97,4
Одеське виробниче об'єднання «Електрік»	506	492	97,2
Артемівське	590	567	96,1
Дніпродзержинське	340	302	88,8
Херсонське	348	298	85,6
Полтавське-1	428	350	81,8
Конотопське	620	486	78,4
ВСЬОГО	14163	14204	100,3

ПІДГОТОВЦІ ДО ЗИМИ—НАЛЕЖНУ УВАГУ ЧАС КВАПИТЬ

На відкритих партійних зборах, які відбулися нещодавно у колективі Артемівського УВП, ішла ділова і принципова розмова про хід підготовки до роботи в осінньо-зимовий період.

З доповідю виступила секретар партійної організації підприємства Г. А. Дмитріенко, яка детально проаналізувала стан справ у підготовці до зими, окреслила завдання і проблеми, які потребують негайного розв'язання, і наголосила на тому, що якнайшвидше виконання пам'ятних заходів забезпечить ритмічну діяльність УВП, що має винятково важливе значення у стартовому році п'ятирічки.

Головний інженер Арте-

мівського УВП Ю. К. Бованенко представив учасникам зборів перелік невиконаних робіт і закликав відповідальних за це осіб прискорити темпи реалізації запланованих заходів.

У своїх виступах товарищи В. Юрченко, І. Паніренко, М. Коган, Г. Мороз

внесли додаткові конкретні пропозиції, спрямовані на усунення «вузьких місць» у справі підготовки до зими.

Виступаючи у ході зацікавленого і широкого обговорення питань порядку денного великою увагою приділили посиленню контролю за витрачанням електроенергії, води, палива та інших видів ресурсів, було наголошено на необхідності розробки

новинна терпіти від нашої несумлінності, — таке передоконання у Петра Микитовича.

— Двадцять років працювали з Петром Микитовичем у одній бригаді, — розповідає Іван Володимирович Захаров, — і знаю його як добросовісного, прагнущого, готового завжди відгукнутися на прохання допомогти тому, хто поруч. Не пам'ятаю, щоб він колись запізнився на роботу.

Не молодий вже трудівник, не володіє богатирським здоров'ям, але руки його наповнені чудесною силою, яку дає майстерність та любов до праці.

З. СЕЛЕЗНЬОВ.
Донецька область.

ЯК СУМЛІННЯ ПІДКАЗУЄ

Зміни, що відбуваються у житті нашої країни, здобули назву — перебудова. Перебудовується наша свідомість, економіка. На цьому фоні чіткіше стало видно людей, які завжди жили по совісті, ніколи не ставили власні інтереси над громадськими.

Все це стосується і члена УТОГ столяра колгоспу села Ново-Олексіївка, що на Дніпропетровщині, Петра Микитовича Чумака.

— Чим відрізняється праця П. М. Чумака від праці його товаришів по роботі? — цікавлюєсь у керівника бригади столярів і теслярів.

— Ставлення до дереви

чи як живої істоти, — відповідає той, — творчість у вирішенні будь-якого завдання. Якщо деякі з товаришів по роботі захоплюються кількісними показниками, то Петро Микитович надає перевагу якості.

Бригадир навів деякі приклади сумлінного ставлення Петра Микитовича до праці.

Дехто з трудівників, наприклад, «вживлює» шуруп у каркас рами ударом молотка, а вже потім догвинчує викруткою. Такого недбалства П. Чумак ні

ЮВІЛЕЙ ПІДПРИЄМСТВА

У червоному кутку Ровенського УВП відбулися дніми урочисті збори, присвячені 30-річчю з дня утворення підприємства.

У своїй доповіді директор УВП М. Т. Музичук розповів про історію розвитку підприємства. Зокрема, він навів такі факти. Рішенням ЦП УТОГ і за домовленістю з Ровенським облвиконкомом, а також за активною допомогою голови міжоб'єднання УТОГ Гани Федорівни Васіної було почато будову підприємства у селищі Клевань, що за 25 кілометрів від Ровного.

Приймаючи таке рішення, малося на увазі наблизити виробництво до сільської місцевості, де тоді проживала значна кількість нечуючих, яких треба було об'єднати, навчити професіям, дати початкову освіту. Першим директором УВК (учбово-виробничого комбінату) був інженер-будівельник за фахом А. С. Стасюк, а головним бухгалтером М. І. Ковальчук, яка, принарадіно відзначачимо, працює й понині. З 1959 по 1985 рік Ро-

венське УВП очолював О. С. Поздняков, який разом з іншими ветеранами праці чимало зробив для його створення, для дальнього розвитку виробництва і підвищення якості продукції, для виховання нечуючих трудівників у дусі кращих традицій робітничого класу.

Далі М. Т. Музичук охарактеризував нинішні здобутки меблевиків і зазначив, що попереду в колективу великих завдань, визначені на шляху партією курсом на прискорення.

На зборах виступив колишній директор підприємства О. С. Поздняков, який поділився своїми спогадами

про початок діяльності колективу у новстворених у м. Ровно цехах, як гартувалися власні кадри і як було, врешті, досягнуто нинішнього соціально-економічного рівня підприємства.

Робітники-ветерани виробництва, столяри І. І. Старушук, П. С. Андрічук, верстатник В. М. Матвійчук та інженер С. С. Жук розповіли про те, як колись доводилось працювати в несприятливих умовах: не ви-

Г. КРАВЧЕНКО,
заступник директора
Ровенського УВП
з виховної роботи.

ЛИСТ ДО ГАЗЕТИ

А ЯКА ВАША ДУМКА?

Сучасні умови промислового і науково-технічного розвитку країни дозволяють ставити питання слухової, трудової і соціальної реабілітації людей з недоліками слуху на більш міцну і наукову основу. Значну частину роботи у різних напрямках реабілітації виконують перекладачі-дактилологи нашого Товариства. Їхній внесок у цю важливу справу дуже вагомий.

Завдяки кваліфікованим перекладачам, нечуючі трудівники підприємства одержують найрізноманітнішу інформацію про навколишній світ, міжнародні події, політичне і трудове життя нашої країни, цікаві фільми, спортивні змагання і взагалі на будь-які теми.

У «Нашому житті» завжди друкуються замітки про роботу кращих перекладачів. І все ж ми не знаємо найкращих з них...

Чому ж ми так мало приділяємо уваги головній ланцюг працівників, котрі несуть

основну інформацію нечуючим трудівникам? Адже від їхньої роботи, від того, як зроблено переклад, залежить дуже багато. Перекладач повинен уміти і знати дуже багато, щоб дати вічерпні відповіді на будь-які запитання нечуючого чи то на юридично-правову, чи виробницьку тему, допомогти порадою, пояснити незрозуміле, а часто привітною посмішкою зняти нервове напруження у нечуючої людині.

Обсяг роботи у перекладача дуже великий, вимагає терпіння, уважності і чуйності. А найголовніше — перекладачем повинна працювати людина привітна, щира, добродушна, котра знає психологію нечуючих.

І як не дивно, але кращих перекладачів ми не завжди знаємо, цінуємо, не розповсюджуємо їхній передовий досвід, не відбираємо все цінне з тим, щоб запроваджувати у щоденну практику.

Тому я й хочу запропонувати через газету «Наше життя» може оголосити конкурс на країй нариси замітку про роботу перекладачів-дактилологів. Можуть бути й інші пропозиції. Важливо одне, щоб найпотрібніші нашему Товариству люди відпустили, що їхня праця високо цінується.

Хотілося б знати думку інших членів нашого Товариства з цього приводу.

С. АНТОНІК,
старший інженер з реа-
білітації Запорізького
УВП.

Турбота і вдячність

На Могилів-Подільському УВП УТОС працює чимало нечуючих трудівників. Адміністрація підприємства постійно піклується про умови їх праці, побут, дозвілля.

Створено також належні умови для тих інвалідів та пенсіонерів, котрим з певних причин важко щодня

працювати на робочому місці в цеху. А їм все таки хочеться бути корисними суспільству. То ж для них організували виробничий процес вдома. Забезпечили необхідним обладнанням, речуглярно постачають потрібні для роботи матеріали.

Поки що, так званіх, на-
домників на підприємстві

немагато. Серед них — З. Протас, В. Сидорова, В. Старощук, Ю. Зільберт. Всі вони працюють сумілінно, адміністрація підприємства задоволена їх роботою. Зного боку трудівники дуже вдячні за піклування про них.

В. ЗІЛЬБЕРТ.
Вінницька область.

Ветеран праці Володимир Семенович Скакун трудиться токарем у заготівельному цеху Кіровоградського заводу друкарських машин.

Трудівник виборов звання «Кращий за професію». Фото І. ЩЕРБАНЮКА.

Член УТОГ, слюсар Василь Максимович Данильченко, який трудиться у конструкторсько-технологічному відділі інституту сільгоспмашинобудування, недавно був удостоєний за свою сумлінну працю високої урядової нагороди — ордена «Знак Пошани».

З цієї нагоди в обласному будинку культури УТОГ

ЧОМУ ПОРОЖНІ КЛАСИ

Роздуми над фактом

Першого вересня у вечірній школі робітничої молоді для глухих одного з обласних центрів нашої республіки урочиста лінійка і урок Миру не відбулися. Зі спискового складу майже в сотню учнів до школи прийшли 9 чоловік, та їх ті — тільки що заразовані на виробничі навчання місцевого УВП після закінчення спецшкіл-інтернатів. Що ж, напевно, не всі змогли прийти до школи, адже на деяких підприємствах завдання і соціалістичних зобов'язаль, прагнущи не зупинялися на досягнутому.

Присутнім на зборах ветеранам УВП, найкращим виробничим голова первинної організації УТОГ В. І. Бродська і директор підприємства М. Т. Музичук вручили квіти, пам'ятні сувеніри і побажали нових успіхів у виконанні величезних завдань, накреслених XXVII з'їздом КПРС.

Г. КРАВЧЕНКО,
заступник директора
Ровенського УВП
з виховної роботи.

або розв'язували задачі. А візьмемо питання іншого порядку. На тому ж заводі увечері, ледь дзвінок сповістив про закінчення робочого дня, всі поспішили до вечірньої школи. І вдома у них до півночі світла горіли вікна, молодь готувалася до уроків на завтра, на вчитель, не виконати завдання. Потяг до знань, бажання ступінь соціальної злободії. І не лише виробництво, це і високі моральний якості, і чи сумісне це високе звання робітника комуністичного часу з тим, що він ухилиється від школи, обдурує вчителів?

Ні, звичайно. А значить звання дано йому для ажура, хорошої цифри у звіті. Цікава деталь — начальники дільниць про кожного свого робітника говорили тільки хороши слова. Токари, фрезерувальники — всі високого класу інструктори-перекладачі, комісія завкому по роботі серед глухих стежать за порядком, проводять атестацію, робітникам підвішують розряди, а звідси й оплата. І при цьому закривають очі на маленький факт — на те, що у людини немає освіти і вона не навчається. А робітників високої кваліфікації ще ж треба щось знати крім повороту ручки верстату, розміру деталі. Інакше — не вартий він більшого розряду, високої оплати.

«Користі ніякої немає — беззапеляційно пояснив мені один з глухих. — Навчаюсь 12 років, а толку...» Від учитель дізнається, що цей учень бував у школі один раз на місяць, а в осені і навесні це рідше. І вони тільки хоробіють, не хотіть вчитися.

На заводі металовиробів, де працює близько тридцяти учнів і до школи не прийшов жоден, провели виїзну педагогічну раду, на яку запросили начальників цехів, працівників заводського комітету профспілки. Висловлювань було багато, вирішили вживати згадів. Але заходи заходами, а треба було вияснити у самих учнів, чому вони так відмінно ігнорують школу, дивлячись в очі, обіцяють прийти і не з'являються.

Того недільного дня на заводі — робітник, викладач разом з інспектором по трудовій дисципліні — є така посада, — обійшли всі цехи, говорили з робітниками, з майстрами дільниць. Говорили всяке — закликали до честі і совіті, роз'яснювали користь грамотності (ніби треба і це роз'яснювати!), обіцяли кращу роботу. Попереджували про поズбавлення місця в гуртожитку, і це звучало вагомо, адже багато молодих робітників стояли в черзі на це саме місце.

А я стежив за розмовами, спостерігав робітників, тяжко думав: ну звідки ця біда, ця вперта байдужість до навчання? Небажання щось робити для своєї освіти?

Робітники, в основному кваліфіковані токари, фрезерувальники, заробіток у багатьох доходив до 200—300 карбованців, перевонуали нас, що вчитися вони не можуть, стомлюються, немає часу на домашні справи, необхідно доглядати дітей і т. п. А по інших було видно, що, обіцяючи прийти до школи, вони не дотримають свого слова...

Як ми дожилися до цього?

Пам'ятаю, в кінці сороках на початку п'ятдесятих років у цехах підприємства на вішталках поруч з перешкідами з військових шинелей пальто і ватниками висіли набиті підручниками і зошитами польові сумки, в обідню перерву юнаки і дівчата, збившись у зграйки, вголос читали і обговорювали завдання з літературі

ще житловими умовами, —

і ми йдемо в обхід черги, влаштовуючи його в гуртожиток, добиваємося перевodu на кращу, в розумінні заробітку, роботу. Не вміє він сам написати звичайної заяви — ми пишемо, допомагаємо, усуваємо, зробимо... Тож для чого йому, дівчині, хтось не хоче ходити до школи, виправдовуючи це житловими умовами, —

і

така собі соціальна невра-
стенія. Нудно все, що ви-
магає роботи душі, зусиль-
думки, громадянської сві-
домості. Чим більше дума-
еш про це, тим більше при-
ходиш до висновку, що ко-
рінь зла — у відризи ступе-
ні матеріального добробуту
від ступеня духовної підго-
товленості, в шаленому спо-
живанні, яким з раннього віку просочене життя нечуючих, і яке самі ми постійно підтримуємо. Ось, скажімо, хтось не хоче ходити до школи, виправдовуючи це житловими умовами, —

і

така собі соціальна невра-
стенія. Нудно все, що ви-
магає роботи душі, зусиль-
думки, громадянської сві-
домості. Чим більше дума-
еш про це, тим більше при-
ходиш до висновку, що ко-
рінь зла — у відризи ступе-
ні матеріального добробуту
від ступеня духовної підго-
товленості, в шаленому спо-
живанні, яким з раннього віку просочене життя нечуючих, і яке самі ми постійно підтримуємо. Ось, скажімо, хтось не хоче ходити до школи, виправдовуючи це житловими умовами, —

і

така собі соціальна невра-
стенія. Нудно все, що ви-
магає роботи душі, зусиль-
думки, громадянської сві-
домості. Чим більше дума-
еш про це, тим більше при-
ходиш до висновку, що ко-
рінь зла — у відризи ступе-
ні матеріального добробуту
від ступеня духовної підго-
товленості, в шаленому спо-
живанні, яким з раннього віку просочене життя нечуючих, і яке самі ми постійно підтримуємо. Ось, скажімо, хтось не хоче ходити до школи, виправдовуючи це житловими умовами, —

і

така собі соціальна невра-
стенія. Нудно все, що ви-
магає роботи душі, зусиль-
думки, громадянської сві-
домості. Чим більше дума-
еш про це, тим більше при-
ходиш до висновку, що ко-
рінь зла — у відризи ступе-
ні матеріального добробуту
від ступеня духовної підго-
товленості, в шаленому спо-
живанні, яким з раннього віку просочене життя нечуючих, і яке самі ми постійно підтримуємо. Ось, скажімо, хтось не хоче ходити до школи, виправдовуючи це житловими умовами, —

і

така собі соціальна невра-
стенія. Нудно все, що ви-
магає роботи душі, зусиль-
думки, громадян

КОМПАС ПЕРЕМОГИ

Нотатки з міжнародних змагань по орієнтуванню

Ніна Пед'ко і Анатолій Черненко — учасники народного самодіяльного ансамблю танцю «Блакитна стрічка», що при Київському Республіканському Палаці культури імені А. В. Луначарського.

Фото І. ЩЕРБАНЮКА.

Поради садоводам і городникам РОБОТИ ЩЕ БАГАТО

Осінь уже володарює повноправно, і природа поволі готується до зими. Саме цей період особливо багато турбот у садоводів, адже за короткий час треба підготувати рослини до відповідальної пори — зимівлі, подбати про майбутній урожай. У стислі строки треба закінчити збирання пізніх сортів яблук і груш. Важливо, щоб плоди, які будуть довго зберігатися, не потрапили під денні заморозки.

Сухе листя, трава, бур'яні та бадилки не тільки засмичують садову ділянку, а й створюють сприятливі умови для зимівлі збудників хвороб та шкідників. Адже, скажімо, парша яблуні і груші, антракноз смородини, ляєк види збудників плямистостей зимиють в опалому листі. Під ними знаходяться схованки в зимову пору павутинні кліщі, жуковидно-смокти, гусінь плодожерки та інші. Тому після осипання листя з дерева садові ділянки і прилеглі до них дороги слід привести в належний санітарний стан. Зібране листя та господарське сміття треба укладти в компостні ями або купи, чесніпавши його шаром землі чи торфу. Після цього всю масу змочують гноюкою, а при відсутності — водою. Зверху насипають шар землі в 15—20 сантиметрів. Через п'ять-шість місяців компост буде цінним садовим добривом.

Саме тепер під урожай наступного року вносять добрива. Краще підживлення для плодових дерев і кущів — це перепрілий гній. У дорослих салах його слід вносити на всю площину під перекопку хоча б через 2—3 роки з розрахунком 4—6 кілограмів на квадратний метр. Робиться це восени або ранньої весни.

Крім органічних необхідно вносити також мінеральні добрива. Для цього можна використати сульфат амонію, суперфосфат і 40—50 процента калійну сіль. Вносять їх на кожний квадратний метр пристовбурної смуги відповідно 30—50, 50—60 і 15—20 грамів. Фосфорні і калійні добрива, а

також третю частину сульфату амонію вносять під осінній обробіток ґрунту, а інші дві третини сульфату амонію — рано навесні. На кислих і середньо-кислих ґрунтах проводять вапнування. Під осіннє перекопування ґрунту вносять 15—20 кілограмів вапна на 100 квадратних метрів ділянки.

Проти парші та інших збудників хвороб корисно обприскати дереві і кущі 1-процентним розчином бордоської суміші (120 грамів вапна і 100 грамів мідного купоросу на 10 літрів води). Обов'язково зібрати на плодових деревах гнізда білані жилкуватого, муміфіковані плоди, в яких знаходяться збудники різних хвороб. Штамби і розвилки скелетних гілок очищають від відерні корін, дезінфікують місця ураження хворобами 3-процентним розчином мідного купоросу і змашують їх садовим варом або фарбою, виготовленою на натуральній олії. Від сонячних опіків та морозобойні штамби і розвилки скелетних гілок дерев (після 12—15 років) слід побілити такою сумішшю: свіжогашеного вапна — 2 кілограми, молока — 2 літри, глини — 1 кілограм і води — 10 літрів. Молоді дерева, які не мають опробованої коріння, після осінніх морозів обгортають мішковиною, можна використати і папір світих тонів.

У жовтні проводять воловозарядковий полив — до повного насичення вологою ґрунту, в якому знаходиться коріння. Це підвищує врожайність, запобігає висиханню і вимерзанню дерев, сприяє плавесні дружному початкові вегетації, зменшує потребу у вегетаційних поливах. Готують ґрядки і сіють підзимову моркву, петрушку, кріп, салат. Садять часник, ріпчасту цибулю на глибину 3—5 сантиметрів. Перед настанням морозів ґрядки обов'язково покривають шаром перегною або тирсом.

В. ПЛЮЩ,
агроном.

НАСІЧЕНИЙ календар міжнародних змагань, в яких беруть участь глухі спортсмени Радянського Союзу. Перемогою наших борців класичного і вільного стилів завершилася зустріч з болгарськими атлетами в Софії. Так само успішно виступили футbolісти. З Угорщини вони повернулися з кубком «Дружба». До кінця року збірна СРСР з волейболу візьме участь у турнірі команд соціалістичних країн в Польщі. А в Москві, на порозі осені, буде підняття прапор перших міжнародних змагань зі спортивного орієнтування.

...Новий вид спорту (лише в липні цього року) Радянський Союз, вступивши до Міжнародної федерації спортивного орієнтування, став 33-ї членом) встиг завоювати популярність серед нечуючих. У збірній СРСР були представники Москви, Ленінграда, Риги, Челябінська, Свердловська, Омська. Нашим спортсменам належало помірятися силами з орієнтуванниками Болгарії, Угорщини, Польщі, Фінляндії, Швеції і вони не підвісили. Команди СРСР-1 і СРСР-2 перемогли на всіх дистанціях і в естафетах.

Першого дня чоловіки змагалися на дистанції 8,7

кілометра з 21 контрольними пунктами (КП); жіночі дистанції (5,9 км) мала всього 14 КП, також схована в затишних кутках лісу. У пошуках «тайників» спортсмени, озброєні компасом і спеціальною картою (1 см = 200 м), пробігали інколи віддалі, що вдвічі перевищували довжину дистанції. Найшвидше за всіх розв'язали задачі з багатьма невідомими москвичка Олена Іванова (1:09, 52) і рижанин Андріс Крамс — його час 1:10, 58. Наступного дня кращі результати показали Надія Рибіна (Челябінськ) і Сергій Дробин (Ленінград) «Дружба-86».

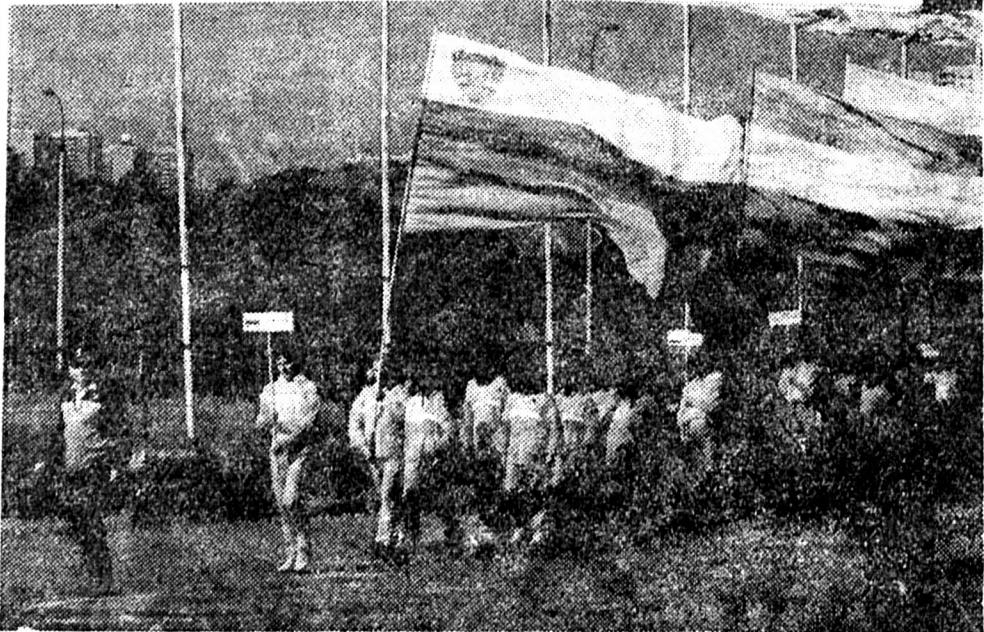
Л. ГОДІН.

Фото автора.

камі фінішували орієнту жінок — Надія Рибіна. У командному заліку перше місце посіла чоловічі збірні СРСР-1, яка завоювала кубок «Дружба». Другі — шведи і треті — угорці. Серед жінок перше місце також здобули наші спортсменки, друге — шведки, третє — орієнтуванники Болгарії.

Змагання, що проходили в мальовничих кутках Підмосков'я, неодмінно збиралі глядачів. Цікавий, захоплюючий вид спорту однаково доступний молодим і літнім. Недаремно орієнтування, що зближує учасників змагань з природою, називають спортом майбутнього.

На знімках: парад відкриття. Дистанцію проходить Іван Горбунов. Учасники естафети перед стартом.

Дарунок чорнобильцям

Весною інженерно-технічні працівники Спеціального проектно-конструкторського

технологічного бюро нашого Товариства добровільно зібрали у фонд ліквідації наслідків аварії Чорнобильської АЕС книги з

особистих бібліотек.

А працівники технологічного відділу № 2 одностайно вирішили, крім цього, також передати в дар працівникам, які трудяться на ліквідації наслідків аварії Чорнобильської АЕС, книги з

особистих бібліотек.

Такі товариши з нашого м. Київ.

ДО УВАГИ ПЕРЕДПЛАТИНИКІВ

31 жовтня ц. р. завершується передплата на газети і журнали на 1987 рік. Не забудьте передплатити газету «Наше життя».

Передплатна ціна на рік — 1 карбованець 4 копійки.

Передплату можна оформити в будь-якому агентстві «Союздріку» і відділеннях зв'язку за місцем проживання та в громадських розповсюдженнях преси на підприємствах та в організаціях.

Наш передплатний індекс за каталогом періодичних видань України — 60981.

Не забудьте своєчасно передплатити газету «Наше життя»!

ОЩАДКАСИ ПРОПОНУЮТЬ ЗРУЧНО І ВИГІДНО

Однією з форм обслуговування населення за допомогою безготівкових розрахунків є виплата через ощадкаси заробітної плати робітникам і службовцям, колгоспникам.

Щоб скористатися цією послугою підприємства, організації, установи, колгоспи повинні укласти договір з центральними ощадкасами про організацію цієї роботи.

О. ТРУХІНА,
старший інспектор
центральної ощадкаси
Московського району
м. Києва.

Редактор П. БУЛАТОВ.